

1

*...муж учтивий у словах обачний,
А в їжі та питві помірний.*

«Ї Цзін», або «Книга Змін»

Лютий 2016 року

Приватний детектив Корморан Страйк стояв у кутку тісного, задушливого, напханого людьми шатра і тримав на руках немовля, яке несамовито горлало. На полотно даху падав дощ, і його аритмічний стукіт пробивався навіть крізь розмови гостей і крик його свіжоспеченого похресника. Обігрівач гамселив Страйкові у спину жаром, але подітися було нікуди, бо його обступили троє білявих жінок — всі десь сорока років і з пластиковими келихами шампанського — і по черзі розпитували про найвідоміші його справи. Страйк погодився «всього хвилику» потримати дитину, поки її мама пішла до туалету, але здавалося, що це триває вже кілька годин.

— А коли, — гучно спитала найвища білявка, — ви зрозуміли, що то не самогубство?

— Не одразу, — так само гучно відповів Страйк, неабияк обурений тим, що жодна з жінок не запропонувала потримати дитину. Мають же вони знати якийсь жіночий фокус, щоб заспокоїти малого? Він спробував легенько потрусити немовля. Воно закричало ще відчайдушніше.

За білявками стояла брюнетка у сліпучо рожевій сукні, яку Страйк запримітив ще у церкві. Перед початком служби вона голосно розмовляла і сміялася на лаві, а тоді притягнула увагу гостей

гучним «ах-х-х», коли сонній дитині лили святу воду на голівку, тож пів церкви дивилося на неї замість купелі. Тепер їхні погляди зустрілися. Її очі були ясного кольору морської хвилі й ретельно підфарбовані, щоб краще виділятися на тлі оливкової шкіри і темно-каштанового волосся. Страйк відвів погляд першим. Точно як кут нахилу капелюшка і повільні жести гордої бабусі сповіщали, що пані вже п'яненька, той погляд дав йому зрозуміти, що від жінки в рожевому будуть самі проблеми.

— А Шекавелльський різник? — спитала білявка в окулярах. — Ви що, справді його впіймали? Фізично?

«Та ні, телепатично».

— Перепрошую, — сказав Страйк, помітивши за скляними дверима кухні Ільзу, матір його похресника. — Маю передати малого його мамі.

Обійшовши розчарованих білявок та жінку в рожевому, він рушив до виходу з шатра, а інші гості розступалися перед ним, ніби крики дитини були сиреною.

— Боже, Корме, вибач, — сказала Ільза Герберт, білява і в окулярах. Спершись на кухонний стіл, вона розмовляла з партнеркою Страйка за детективною агенцією Робін Еллакотт та бойфрендом Робін, офіцером поліції Раяном Мерфі. — Давай його сюди, він голодний. Ходімо зі мною, — попросила вона Робін, — домовимо... візьми мені ще склянку води, добре?

«Ну клас», — подумав Страйк, дивлячись, як Робін відходить, набирає воду і кидає його наодинці з Раяном Мерфі, таким самим високим, як сам Страйк. На цьому схожість між ними закінчувалася. На відміну від приватного детектива, схожого на Бетховена зі зламаним носом, чорнявого, кучерявого і від природи завжди похмурого на вигляд, Мерфі мав класично привабливі риси, високі вилиці та хвилясте світло-каштанове волосся.

Не встигли вони знайти бодай якусь тему для розмови, як до них приєднався давній друг Страйка Нік Герберт, гастроентеролог і батько дитини, яка щойно терзала криком Страйкові барабанні перетинки. Нік, чиє пісочно-біляве волосся почало рідіти ще в двадцять років, тепер був наполовину лисий.

— І як воно — зректися Сатани? — спитав Нік у Страйка.

— Трохи ніяково, звісно, — відповів детектив, — але ми ніби розійшлися на дружній ноті.

Мерфі засміявся. Просто за спиною Страйка засміявся хтось іще. Він обернувся: жінка в рожевому пішла з шатра слідом за ним. Страйкова покійна тітка Джоан не схвалила б цю рожеву сукню як вбрання на хрестини: то була затісна штукенція з драпіруванням, глибоким викотом і короткою спідницею, яка відкривала засмаглі ноги.

— Я була хотіла запропонувати потримати дитину, — сказала вона гучним хрипким голосом, усміхнувшись Страйкові, а той помитив, як Мерфі спершу зазирнув їй у декольте, а вже тоді підняв очі до обличчя. — Я малих просто обожаю! Але ви пішли.

— А що роблять із хрестильним тортом? — спитав Нік, приглядаючись до здоровенного і зовсім цілого фруктового торта, що стояв на столі посеред кухні. На його верхівці красувався блакитний ведмедик.

— Їдять? — припустив голодний Страйк. Він тільки встиг перехопити пару бутербродів, а тоді Ільза тицьнула йому дитину, і поки він тримав її та не міг вийти з шатра, інші гості майже все поїли. Рожева жінка знову засміялася.

— Це зрозуміло, але чи не треба спершу його пофотографувати абощо? — відповів Нік.

— Треба пофотографувати, — сказала жінка в рожевому, — обов'язково.

— Тоді доведеться почекати, — кивнув Нік. Окинувши Страйка поглядом з-за окулярів у дротяній оправі, він спитав: — Скільки ти вже скинув?

— Майже двадцять кіло, — відповів Страйк.

— Ого, яке досягнення, — мовив Мерфі, чию стрункість і підтягнутість підкреслював однобортний костюм.

«А чи не пішов би ти, гівно чванливе?»

2

*Сума шість на п'ятому місці означає...
Супутник прогризає шлях через покрови.
Якщо піти йому назустріч,
Хіба це може бути помилкою?*

«І Цзін», або «Книга Змін»

Робін сиділа на краю двоспального ліжка в подружній спальні. Кімната, оформлена в блакитних тонах, була охайна, тільки дві нижні шухляди шафи висунуті. Робін знала Гербертів давно і здогадувалася, що це зробив Нік: Ільза постійно скаржилася на чоловікову звичку лишати шухляди висунутими, а дверцята відчиненими.

Адвокатка Ільза нині сиділа в кріслі-гойдалці в кутку, а немовля вже жадібно плямкало на її грудях. Робін, доньку фермерів, булькання дитини нітрохи не бентежило. А от Страйк, мабуть, вирішив би, що це трохи непристойно.

— Пити від цього хочеться — страшно, — сказала Ільза, випивши майже всю склянку. Віддаючи її Робін, вона додала: — Здається, моя мама п'яна.

— Точно п'яна. Щасливішої бабусі я ще не бачила, — кивнула Робін.

— Це так, — погодилася Ільза. — Але ця Біжу кінчена!

— Хто-хто?

— Ота бабенція в рожевій сукні! Ти, мабуть, помітила, — ота, що їй цицьки з декольте аж випадають. Терпіти її не можу, — сердито додала Ільза, — весь час мусить бути в центрі уваги. Я при

ній запросила двох колег, то вона вирішила, що теж може прийти, а я не придумала, як відмовити.

— Її справді звати Біжу? — недовіжливо спитала Робін. — Як скорочення від «біжутерії»?

— Як ласа до чоловіків біда ходяча, і дарма не скорочена. На-справді її звати Белінда, — пояснила Ільза, а тоді заговорила розкотистим звабливим голосом: — «Але всі мене називають Біжу».

— Але чому?

— Бо вона їх про це просить, — сердито відповіла Ільза, а Робін засміялася. — У неї роман з одруженим королівським адвокатом, і я дуже сподіваюся, що нескоро перетнуся з ним у суді, бо вона забагато розкажує про їхні постільні справи. Цілком відверто каже, що хоче завагітніти від нього, щоб він пішов від дружини... але я, мабуть, просто заздрю... так, я заздрю. Неприємно, коли поруч крутяться такі стрункі жінки. Носить восьмий розмір... А це шістнадцятий, — додала вона, показуючи на свою темно-синю сукню. — Я в житті не була такою великою.

— Ти щойно народила і маєш чудовий вигляд, — твердо відповіла Робін. — Всі так кажуть.

— Ось тому я тебе, Робін, і люблю, — сказала Ільза, скривившись, бо син смоктав надто активно. — Як у тебе справи з Раяном?

— Добре, — відповіла Робін.

— Скільки ви вже разом? Сім місяців?

— Вісім, — відповіла Робін.

— Гм, — відповіла Ільза, усміхнувшись дитині.

— Що — «гм»?

— Корму це страшенно не подобається. В нього було *таке* обличчя, коли ви вийшли з церкви і взяли за руки!.. А ще я помітила, що Корм сильно схуд.

— Йому довелося, — відповіла Робін, — бо з ногою минулого року була зовсім біда.

— Як скажеш... Раян геть не п'є?

— Ні, я ж тобі казала — він алкоголік у ремісії. Два роки не торкається спиртного.

— А... ну, він, схоже, приємний хлопець. І хоче мати дітей, — додала Ільза, кинувши погляд на подругу. — Сам мені сьогодні казав.

— Навряд чи ми візьмемося робити дитину після вісьмох місяців знайомства, Ільзо.

— Корм дітей ніколи не хотів.

Робін пропустила цю ремарку повз вуха. Вона чудово знала, що Ільза та Нік кілька років сподівалися, що вони зі Страйком стануть одне для одного чимось більшим, ніж партнери в агенції та найкращі друзі.

— Бачила Шарлотту в «Дейлі мейл»? — поцікавилася Ільза, зрозумівши, що Страйків потяг до батьківства чи його відсутність Робін не обговорюватиме. — З отим Дормером, як там його?..

— М-м, — озвалася Робін.

— Я б сказала, що хлопові не пощастило, але він наче міцний горішок, має впоратися... хоча Корм теж міцний, а вона все одно йому всеньке життя перепаскудила.

Шарлотта Кемпбелл була колишньою нареченою Страйка, у складних стосунках з якою — то разом, то порізно — він пробув шістнадцять років. Нещодавно розлучившись із чоловіком, Шарлотта останнім часом фігурувала у газетній світській хроніці в товаристві нового бойфренда Лендона Дормера, тричі одруженого американського готельєра з мужньою щелепою і мільярдами статками. Єдине, що спало на думку Робін, коли вона побачила зроблені папараці свіжі знімки пари, — це що Шарлотта прекрасна у відкритій червоній сукні, але має дивно зморений вигляд і байдужий погляд.

У двері постукали, і ввійшов чоловік Ільзи.

— Кворум постановив, — повідомив він, — що треба зробити фото, а тоді вже різати хрестильний торт.

— Доведеться ще трохи почекати, — відповіла змучена Ільза, — бо він ще другу не смоктав.

— Інша новина така, що твоя подруга Біжу взялася причаровувати Корма, — широко всміхнувся Нік.

— Та яка вона мені в біса подруга, — огризнулася Ільза. — Ти його краще попереди, що вона причмелена. Ай, — сердито додала вона, звертаючись до сина.

Поверхом нижче у залюдненій кухні Страйк досі стояв біля торта, а Біжу Воткінс (Страйк перепитав у неї ім'я, бо спершу не повірив своїм вухам) виливала на нього гарячий потік пліток із роботи упереміш із хихотінням над власними жартами. Вона

говорила дуже голосно; здається, в кухні не було жодної людини, яка б її не чула.

— ...з Гаркнессом... знаєш Джорджа Гаркнесса? Королівського адвоката?

— Так, — збрехав Страйк. Біжу або вважала, що приватні детективи ходять на суди як на роботу, або була з тих людей, яким здається, що всі подробиці та персоналії їхнього професійного життя страх які цікаві іншим.

— ...тож я займалася справою Вінтерсона... Деніел Вінтерсон, інсайдерська торгівля, знаєш?

— Так-так, — відповів Страйк, роззираючись. Мерфі десь зник. Страйк сподівався, що він взагалі пішов.

— ...а дозволити собі нову судову помилку ми, звісно, не могли, тож Джеррі мені й каже: «Біжу, треба твої цицьки в пушاپі, там суддя Роулінз...»

Вона знову заштовхнула від сміху, а чоловіки навколо поглядали на Біжу, деякі — з кривим усміхом. Страйк не очікував такого повороту розмови і попри себе зазирнув їй у декольте. Фігуру Біжу, безсумнівно, мала розкішну — з тонкою талією, довгими ногами і пишним бюстом.

— ...ти ж суддю Роулінза знаєш, га? Пірса Роулінза?

— Так, — знову збрехав Страйк.

— Ось, а він же ну такий бабій, і от захожду я до суду отак...

Вона звела плечі, стискаючи груди, і знову хрипко зареготала. Нік, який щойно повернувся до кухні, перехопив погляд Страйка і вишкірився.

— ...коротше, ми розіграли всі козирі, а коли почули вердикт, Джеррі мені такий каже: «Ну, гаразд, наступного разу приходь без трусів і нахилийся, нахилийся».

Вона втретє зареготала. Страйк, який чудово уявляв, що б сказали його колеги-жінки, Робін та колишня поліціантка Мідж Грінстріт, якби він запропонував подібні стратегії збирання інформації у свідків чи підозрюваних, усміхнувся для годиться.

У цю мить до кухні ввійшла Робін — сама. Страйк провів її очима, коли вона підійшла до Ніка і щось йому сказала. Він нечасто бачив, щоб Робін збирала своє рудувато-біляве волосся у високу зачіску, а вона їй личила. Блакитна сукня була значно скромніша, ніж у Біжу, і здавалася новою: на честь юного Бенджаміна Герберта

купила чи щоб потішити око Раяна Мерфі? Робін тим часом озирнулася, побачила його й усміхнулася понад морем голів.

— Даруйте, — сказав Страйк, перебивши Біжу на піванекдоті, — маю поговорити з однією людиною.

Він узяв пару вже наповнених шампанським келихів зі столу біля торта і рушив до Робін через усміхнену, п'яну юрбу друзів і родичів.

— Давно не бачилися, — сказав він. У церкві нагоди поговорити не було, хоч вони разом стояли біля купелі та зрікалися Сатани. — Будеш шампанське?

— Дякую, — відповіла Робін і взяла в нього келих. — А ти хіба п'єш таке?

— Пива не знайшов. Ти бачила мій лист?

— Про сера Коліна Еденсора? — тихішим голосом спитала Робін. За мовчазною згодою вони відступили в куток, подалі від людей. — Так. Як не дивно, я буквально днями читала статтю про Універсальну гуманітарну церкву. Уявляєш, до їхнього офісу від нашого хвилин десять їти.

— Так, то на Руперт-Корт, — кивнув Страйк. — Нещодавно бачив на Вардор-стріт дівчат із бляшанками для пожертв. У тебе вийде піти зі мною на зустріч із Еденсором у вівторок?

— Запросто, — відповіла Робін, яка сподівалася, що Страйк це запропонує. — Де він хоче зустрітися?

— У Реформ-Клубі, він його член. А що, Мерфі пішов? — ніби між іншим поцікавився Страйк.

— Ні, — роззирнулася Робін, — але у нього мав бути робочий дзвінок. Мабуть, вийшов надвір.

Робін розсердилася на себе за ніяковість від цих слів. Цілком природна річ — говорити про свого бойфренда з найкращим другом, але зважаючи на прохолодну реакцію Страйка у тих рідкісних випадках, коли Мерфі заходив по неї до офісу, це важко їй давалося.

— Як Літлджон себе показав учора? — спитав Страйк.

— Добре, — відповіла Робін, — але я вперше бачу таку мовчазну людину.

— Приємна переміна після Морріса й Натлі, правда?

— Так, — невпевнено погодилася Робін, — але трохи дивно три години сидіти з людиною в машині і мовчати. Навіть якщо до нього заговорити, у відповідь хіба щось буркне.

Минулого місяця Страйк знайшов детективному агентству нового найманого працівника. Клайв Літтлджон був трохи старший за нього, теж служив у відділі спеціальних розслідувань і тільки недавно пішов з армії. Він був високий і широкий, зі щільними повіками й вічно утомленим поглядом, з померезаним сивиною темним волоссям, яке стриг по-армійськи коротко. На співбесіді він пояснив, що дружина хотіла більш стабільного життя для їхніх дітей-підлітків після всіх переїздів і відсутностей на службі. Протягом минулих чотирьох тижнів Літтлджон показав себе сумлінним і надійним, але Страйк не міг не зауважити, що він аж надміру неговіркий і ніколи не усміхається.

— Він не подобається Пат, — додала Робін.

Пат, офісна менеджерка агенції, мала безкомпромісно чорне волосся, звичку диміти мов той паротяг і п'ятдесят вісім років, хоч на вигляд — всі шістдесят вісім.

— Пат та ще знавчиня характерів, — сказав на це Страйк.

Він відзначив, як тепло Пат говорить до Раяна Мерфі щоразу, коли поліціант заходить по Робін, і зовсім цьому не зрадив. Чомусь йому здавалося, що всі в агенції мають ставитися до Мерфі так само вороже, як він.

— Схоже, Паттерсон дуже напартолив зі справою Еденсора, — мовила Робін.

— Так, — погодився Страйк, не приховуючи задоволення, бо вони з Мітчем Паттерсоном, головою конкуруючої детективної агенції, одне одного не терпіли. — Вони там геть халатні. Я почитав про цю церкву, коли отримав листа Еденсора, і хочу сказати, що недооцінювати їх — велика помилка. Якщо ми візьмемося за цю справу, може знадобитися серйозне прикриття. Я не зможу цим займатися, — нога видає. Мабуть, поставлю на це Мідж. Вона не одружена.

— Я теж, — швидко нагадала Робін.

— Бути Венецією Голл чи Джессікою Робінс там не вийде, — відповів Страйк, маючи на увазі попередні ампуа Робін на інших справах. — Прикидатися тільки в робочий час буде замало. Можливо, ти взагалі не зможеш контактувати із зовнішнім світом.

— І що? — спитала Робін. — Я впораюся і з цим.

Вона запідозрила, що це якесь випробування.

— Ну, — буркнув на це Страйк, який почув саме те, що хотів, — ми за цю справу поки не взялися. Як візьмемося, то й вирішуватимемо, хто підійде найкраще.

У цю мить на кухню повернувся Раян Мерфі. Робін автоматично відступила від Страйка, до якого стояла дуже близько, щоб говорити тихіше.

— Що тут у вас, змова? — усміхнувся Мерфі, але позирав насторожено.

— Жодних змов, — відповіла Робін. — Робочі моменти.

Прийшла Ільза, чий нарешті ситий син мирно спав у мами на руках.

— Торт! — гукнув Нік. — Хрещені, бабусі, дідусі, прошу до фотографування!

Робін рушила в центр групи, а з шатра до кухні надходили нові гості. На мить до неї повернулася напрута минулого шлюбу: їй не сподобалася ні питання Мерфі, ні спроба Страйка натиснути на неї, щоб дізнатися, чи вона так само віддана роботі, як безпарна Мідж.

— Потримай Бенджі, — попросила Ільза, коли Робін підійшла до неї. — Тоді я зможу схватися за тобою і здаватимуся стрункішою.

— Не кажи дурниць, ти маєш чудовий вигляд, — пошепки відповіла Робін, але взяла сплячого похресника на руки і розвернулася до камери, яку тримав червонолиций Ільзин дядько. Навколо стола з хрестильним тортом здійснюлася веремія, всі попіднімали мобільні. П'яненко Ільзина мама боляче наступила Робін на ногу, а вибачилася натомість перед Страйком. Немовля на руках виявилось на диво важким.

— Скажіть «си-и-и-р»! — заревів Ільзин батько.

— Тобі личить! — гукнув Мерфі до Робін, піднімаючи келих.

Краєм ока Робін побачила рожевий спалах: Біжу Воткінс пробралася до Страйка під інший бік. Кілька разів клацнула камера, немовля у Робін на руках заворушилося, але не прокинулося, й урочисту мить було зафіксовано для нащадків: горда бабуся п'яненко всміхається, Ільза стривожена, Нік через відблиск на окулярах скидається на карикатурного лиходія, а двоє хрещених, яких зіштовхнули разом під блакитним цукровим ведмедиком, усміхаються дещо силувано, бо Страйка обурило виданий Мерфі «комплімент», а Робін побачила, як тулиться до її партнера Біжу, яка вирішила за всяку ціну потрапити на фото.